

សាស្ត្រ បាន រំពឹង សិក្សា

សាស្ត្រ បាន រំពឹង សិក្សា

សេវាំរក្សារីនអំពី “មួយខំតាសិន”

របស់ជនជាតិទំពុន ខេត្តរតនគិរ

ថ្ងៃទី២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៦

ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦

បើចង់បានពតិមានបន្ថែមឡើង

សូមទាក់ទងមកតាមអាសយដ្ឋានខាងក្រោមនេះ :

អគ្គភាពនគរោង (ICC)

P.O BOX 612

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Tel : 023215200 or 213 310

ឬ

P.O BOX: 890003

បានលួង ខេត្តរតនគិរ

A short written in Tampuan language of Rattanakiri province, Kingdom of Cambodia. First printing, 25 copies, November 2006.

For more information or copies contact the address above.

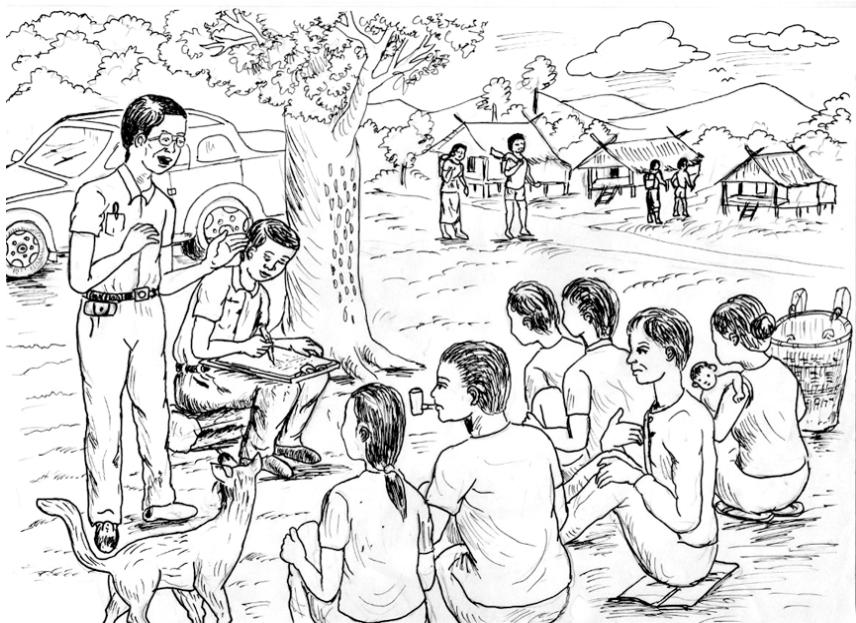
គុល អញ្ជៀត ម៉ាមន

- ១. លួម បិក មុង**
- ២. បិស កាប់ វគ់ សីង**

លួម បីក មុង

ទី មួត អុងកាន ឡើង ខេត ដី លួម តាម
ស្រុក ។ បាសុន ស្រុក ឈាង អូ វេវ ឡាកំ លួម
អុះ ។ បត់ កាំឡាកំ ឡាកំ តាំ កែះ អុងកាន ជា
” ជារ អាតិន ប៉ារ ការុប អុះ មិ ពី ថែរត បាសុន
ទិញ ទិ ឡើង ពុត ពេរក ។ វប់ ជារ អាត អូ ជា កា
ស្រុក ចំ អេវីង បាយុស អិត ពុ វារេត ខាក់ ។
ពុ វារេត អាព ធមិ កើត ឡាកំ ឡើង បិស កាប់ ពុន
ពិន ពេប អូ កត់ មុង ។ ពុ វារេត អាព ធមិ ប្រឹត
អន់ កាតិន តោះ ដែល ជាដែរ ពិន ក្រ ឡាកំ បាត់

ហើ មួយអ្នក នៅក្នុង ណាង មួត អុងការ អំប៊ញ ”
កាលុង ស្រុក អន់ដីស អាត យើយ ទិ ”បាយុស ពុ
”វេរែត ដោល ប ? ” ឬ កាំឡាហំង ស្រុក តើល ជា ”
ទិ អេរ៉ុង ខាត ” ឬ

ថ្វាង លោក៖ អុងកាន់ រែង ជា ” ខែ អនំតីត
ពីន ចិង ដីវ បីក មុង ពីង ស្រុក អា ។ ព្រៀ អូ
ឡាប៉ា លួម ជារ អា បាត់ ជារ បីក ទេរ កា អូ ទី
មុង ដេល ពីន អនំ ដឹង កា បក់ ទី ម៉ាត់ លួម
ជារ អា លោក៖ ហាន ” ។

ជាមី ទិល ខែ អនំតីត មួត អុងកាន់ លោក៖
កា ឡាប៉ា បីក មុង តាទិច ។ បត់ កាំឡាប៉ា ឡាប៉ា ជុំ ១
មួត អូក់ មុង កាលុង រៀង ។ បក់ អូ ឡាប៉ា
លួម បានជាដែ អនំឡើ អូ ទី ម៉ាត់ មួត អូក់
មុង លួ ពុ អុះ នៅ ហេ ដឹង ម៉ាត់ ពុ តាដោះ

ហង ។ ត្រូវនៅត្រូវណា បក អ្នកទិន្នន័យ មុន ណាង ការ
ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រជាជន ស្រុកអនំខេ ។ ប្រជាជន
ស្រុកអនំខេណាង ការពើលជាត "ព្រឹក ប្រឹក
អនំដីស អ្នកចេចឡាហំ ដែល ពួរ លុម ថ្វាក់ ម៉ាត់
ស្ថាត់បានជាប់ ! " ។ ការតាំងប្រជាជន ស្រុក
ជានិរាយ អនំខេ ដៃពីនេះ ។

ថ្វីង លោក៖ មួត អុងការ ជា "ស្តារ អាមូ ត្រពាំ
ឡាច់ ថ្វីង បាទាន ស្រុក អុះ ប្រែត់ អាម ឡាច់
ថ្វីង អនំដីស តាំងឡាតាំង អូ ថែ ឡាកំ លូម ។ ទិន
និលោក៖ គិត ជារ៉ា អាម តែង ម៉ាត់ ជា ទិន ការ លូម
លាក្ស អនំដីស ត្រពាំ ឡាកំ ទិន ឱ្យ ដែ ប្រែត់ ហាង
ឡាកំការ អនំត្រូល ១ ថែ អូ ជាត់ អុះ ។ ជា ពិន
អូ វេវ ពុត ប្រែត់ ការ ពុំការ អូ កើត ស្រុក ពិន
ការ អូ ទិន ការ រត អុះ ។ និចម៉ែ ពុំពិន រ៉ែ អាម
អនំដីស សាំយុំង ត្រពាំ ដែល ប៉ា ?
កាំឡាកំង ស្រុក តិន ជា " ត្រពាំ " ។
ទិន និលោក៖ បាទ់ ម៉ាត់ ឡេ ជា ទិន ការ លូម

លាត់ អនំដីស ចិន ឡ្ងា ឡ្ងា អូ ? ” ។

កំឡ្ងាំង ត្រូវក ជា “ ឡ្ងា ” ។

“ប៉ែរ វេះ ទិ ឬ ឬ ម៉ោញ ទេន លាត់ បុះ ”

កំឡ្ងាំង ត្រូវក តែល ទិ ឬ ឬ លាត់ ” ឡ្ងា ”

គិត ជារ់ លោក់ ដាក់នៅវេទ្ធ ទី ជិនកាន ពួ នឹង
លូម កាំឡ្វាំង ស្រុក ឡ្វាំ លូម ទិ ឃុ ទិប កាម៉ាក់
ទិប អង់កាន់ ។ កាន វេរ ពុត អាត ប្រុត់ អន់ កា
ស្រុក តែៗ អន់ខ្សោ នៅ វិក វេ លើយ ។
ប្រាត់ សារ អាត សិច ពុវ ភុន

ធម៌ កាប់ វគ្គ សិង

វគ្គ សិង លួយ កាម៉ាញ់ នៅ ទ្វាកំ ថោះ ប្រា
បាត់ បានិម ក្រើស ចិង ប្រព័ត បុរីក ។ វគ្គ សិង អូ
ពេរ៉ែត អារី អុំ នៅ អំបែន ដឹង អនំឡូប ។ វគ្គ
សិង ថោះ ប្រា អនំដើរ អីរប ហាត់ អនំដើរ
ផែ លោក់ ទី ធម៌ កាប់ នៅ អេរ៉ែង ខាត់ ។

កាម៉ាញ់ នៅ អំប់ញៃ់ ជា ” ដាក់ អូ អិត ិស កាប់
អិស សិង ? ” ។ វិត សិង តើល ជា ” ដាក់ អូ អិត
អុ៖ ហើយ ការ ធម្មឡាងម សាំ ” ។ ទីល បាក់ ហិ
វិត សិង តែប អូ កត់ មុង អុ៖ ។ ពេវរ បើង ជារ៉ា
ទ្វីង ឈាន់ វិត សិង ការតាំង អូ សូវ សាំ ឡ្ងាត់
គ្រឿន ”រាយរាយរាយ តុ ណិង សាមុះ ណិង ” ។

សោ នឹង ជា ”អ្សែក ទិ បានត្រូវ ឈាម៖ បានត្រូវ អារ
ត៊ែ វិត្ត់ ? ” ។ វិត្ត សិង តិល ជា ”អូ ហាង សោ !
ហេះការ ជារ ឈាម៖ ពេ អាថ្ញា លួ យ៉ាត់ អិស ឡូវា
ថោះ ថ្វា បាត់ បានឱម វ៉ែន្យ ឈាម៖ អាថ្ញា អូ ទិ
ឡូវា បាត់ ចំ អុះ ” ។ វិត្ត សិង ពុ វាទេត ខាក់
កេរោះឈាម៖ គន សោ អង់ បាសារ នឹង ការ ឡូវា
តិល ឡូវា បាស កេរោះឡូវា សែន ទេរៀក
សែន សាច្បែរ សែន ប្រែះ បានឱម វិត្ត សិង ការ
ម្រួល អូ ជាត់ ។ អុះ មន គន សោ កាលុង ហី
ឈាម៖ ជា ” តុត ការ សែន កេរោះ ម្រួល អូ បានូវ
អ្សែក ត្រូវ ម៉ែត សាច់បៃ ? ” ។ វ៉ែន្យ ឈាម៖

អនំឡើ ការរុប សាត់គេ លោក៖ ពុះ ការដើត ការវ៉ត
 សិង លាក្ស៊ី ។ បាយូស ការឃុង ហិរ៉ែត តាទៅ
 សា សាស្ត្រិន សាត់គេ លោក៖ វ៉ត អវេ ទ្វារំងអវេ
 ចាប់នៅក វ៉ត សិង ផ្លូវ អិត អិស វាមិស ត្រីន
 "វារ៉ែត ដីរោ ហ៊ិង ក្រោងទ ។

ជាមិ ទី អំបែរ ម៉ាញ្ញ ដុវិ មុំត ការណុង ស្រុក
ណោះ ។ អំបែរ អំបែរ លួ ពុ ជា ” ញ្ចា ពុ ប្រៀត
” វាស្រា ម៉ា ហិ ពុ តោ ? ” ។ ពុ វេះ លួ អំបែរ
ណោះ ជា ” ពុ ពុះ សាត់ត ការដើត ការ ចាយុស
អិត ពុ ” ។ គន វិត សិង ប្រិ អំបែរ ហាវ អូប
តាន់ពិង ហិ ។ អំបែរ ណោះ ការ ហាវ ពិង ហិ
កេះណោះ ថែ វិត អិត ។ កេះ ថែ កេះ ញ្ចា
និង ជា ” អូ ទី ត្រិត ញ្ចា អុះ វិត សិង អារ និង អិត
ពុ ត្រិន ការ ញ្ចន បិស កាប់ តែប អូ កត់ មុង
ថាក ពិង ត្រិ អូ កាសិប ខោ អូ ពេរិត អារ ។
អនិជិស ឡ្ខាំ ដីន និង ឡ្ខាំ បាត់ ហិ មួយរ តោ

”បាត់ អន់ មួយរ ពុ ! ជា អន់ដីស ក្នុង ទ្វា ដីន
អិត យើប ហាង ”បាត់លូស អា ” ។ ការតាំង អំពើរ
ជា និរាងៗ គន សោ អង់ ”បាត់សារ វិត សិន កា
ទ្វា ដីន វិត សិន ទ្វា ពុ បាត់ ហិ មួយរ ជារ
ណោះ ទៅ ។

បច្ចេកទិន្នន័យ ជាតិ លោកស៊ា មួន មួន អីស ត្រូវ ការ អរគុណ
អនំប្រាំ អនំ ការ វត្ថុ សិង ឡាតាំង ។ ខ្លែង
ឡាតាំង អនំប្រាំ លោកស៊ា វត្ថុ សិង ការ បានខ្លែង
បើត ។ មួន មួន អីស ជា "អីស ត្រូវ សារ អនំប្រាំ
ពួយ ជានីរ ពួយ រោង អារ៉ា អនំ ទិ លោកស៊ា ដើរ ចិង
ជាតិ ។ គិត ជារោង អារ៉ា អនំ តែង ម៉ាត់ អីស ត្រូវ
តែប ការណុង មុង ថាក ពីង ត្រូវ ពីង អីរត ត្រូវ
កាសិប ខោ អីង ពេរ អារ៉ា អីង ហើ ក្រាន ត្រូវ
អាត់ឡាត់ម៉ែ អនំ ជាតិ "រាបីង ។ ជា ទី ជាមួល
ពួយ ត្រូវ រាប់ ឡាតាំង ការ អីស ត្រូវ ឡាំង ដើន
ជាមួល លោកស៊ា ឡាំង ជាតិ ហើ មួន អីស ត្រូវ ។

អនំតិត ទ្វីង លោក៖ វគ់ សិង កា សិត បាត់
ហិ ប្រត់ ពួយ បានីរ មួយក្រ រេះ កា នឹង លោក៖
តានិច បាន ។ (ទ្វូច កេះ)
ប្រាត់ សារ អាសិច យេរំង ខា

អគ្គនាគ
សង្គម

International Cooperation Cambodia

ទេពលនៅ

Prepared for first online distribution in March 2015 by

អង់គ្លេសបាត់ការអនុវត្តកម្ពុជា

International Cooperation Cambodia
P.O. Box 612, Phnom Penh, Cambodia

Tel: 092-469-934 / 075-974-029

info@icc.org.kh

<http://www.icc.org.kh>

This work is dual licensed under either of these Creative Commons licenses:

- Attribution-ShareAlike 4.0 International License.(Cc-BY-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.
- Attribution-NonCommercial-ShareAlike (CC BY-NC-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material
for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.